

Nordre Follo
kommune

Pedagogisk innhold for Vevlestadåsen barnehage Perioden 2022-25

Nær og nyskapende

INNLEDNING

Dette er en plan for barnehagens pedagogiske innhold og skal beskrive det gjennomgående arbeidet med begrunnelser og føringer som er gitt. Denne planen vil gjelde for en lengre periode og deler av den vil med jevne mellomrom bli revidert. Planen kan deles ut til alle nye foreldre/foresatte ved oppstart og hver gang den er revidert. Den vil også ligge på barnehagens nettsider, tilgjengelig for gjennomlesning og nedlastning.

Gjennom denne planen vil vi redegjøre for hvordan barnehagen planlegger, driver og evaluerer det generelle pedagogiske arbeidet i barnehagen.

Vevelstadåsen barnehage er en 3 avdelings barnehage med plass til 50 barn i alderen 1 til 5 år. Vi ligger ved siden av Vevelstadåsen skole og vi samarbeider tett med skolen. Barnehagen ligger fint til med gode muligheter for tur i nærmiljøet og i skogen. Den enkelte avdelings alderssammensetning vil variere fra år til år ut ifra søkermassen.

Vi er en barnehage som er opptatt av mangfold og ser på det som en ressurs. Vi ønsker å jobbe for at alle skal føle seg inkludert i et lekende fellesskap. Vi jobber hver eneste dag for at barna som går hos oss skal kunne utvikle seg til å bli den beste versjonen av seg selv. Vi har stor tro på at alle har noe å bidra med, og jobber derfor med voksenrollen hele tiden, slik at personalet blir gode på å observere, reflektere, endre og videre utvikler det pedagogiske tilbudet i barnehagen.

Vi ønsker alle velkommen til Vevelstadåsen barnehage!

Kirsten Bjerke

Virksomhetsleder

INNHALDSFORTEGNELSE

<i>Innledning</i>	1
KAPITTEL 1. Sentrale og lokale føringer	4
1.1 <i>Lov om barnehagen</i>	4
§ 1. Barnehagens formål og innhold	4
1.2 <i>Kapittel II. Barns og foreldres medvirkning</i>	4
§ 3. Barns rett til medvirkning og hensynet til barnets beste	4
§ 4. Forelderåd og samarbeidsutvalg.....	4
§ 7. Barnehageeierens ansvar	4
1.3 <i>Rammeplan for barnehagen innhold og oppgaver</i>	5
1.3.1 Barnehagens verdigrunnlag	5
1.3.2 Mangfold og gjensidig respekt	5
1.4 <i>Handlingsplan for barnehage, skole og Sfo 2013-2022</i>	5
1.5 <i>Prosjektarbeid med «MITT VALG» og «Psykososialt lekemiljø»</i>	6
1.6 <i>Verdier, visjon pedagogisk plattform</i>	6
1.7 <i>Barnehagens grunnsyn. Barn kan og barn klarer!</i>	7
KAPITTEL 2. Barnehagens innhold	7
2.1 <i>Oppstart og overganger i barnehagen</i>	8
2.1.1 Oppstart og tilknytning	8
2.1.2 Overgang til ny avdeling.....	8
2.1.3 Overgang barnehage til skole.....	9
2.2 <i>Pedagogisk praksis i hverdagen</i>	9
2.2.1 Levering og henting.....	9
2.2.2 Måltid	10
2.2.3 Av og påklødning	11
2.2.5 Sove/hvile.....	12
2.2.6 Samling.....	13
2.2.7 Grunnleggende ferdigheter.....	14
2.2.8 Sosiale ferdigheter	16
2.2.9 Språk.....	16
2.2.10 Selvfølelse	18
2.2.12 Språklig, religiøs og kultuelt mangfold	19
2.2.13 Forebygging og håndtering av mobbing.....	20
2.2.14 Digitale verktøy	21
2.2.15 Fagområder	21
2.3 <i>Faste tema</i>	22
2.3.2 Trafikksikkerhet.....	22
2.4 <i>Merkedager</i>	24
KAPITTEL 3. Planlegging, arbeidsmåter, dokumentasjon, vurdering og Arbeidsmåter	26
3.1 <i>Ledelse av barnegrupper</i>	26

3.1.1	Gruppeinndeling.....	26
3.1.2	Voksenrollen	27
3.2	<i>Prosjekt/tema arbeid</i>	27
3.2.1	Tid til å være i et prosjekt – vi må tørre å velge bort noe.....	28
3.3	<i>Dokumentasjon og vurdering</i>	28
3.3.1	Refleksjon	29
3.3.2	Kartlegging	30
3.4	<i>Fysisk læringsmiljø</i>	30
3.4.1	Fysisk lærings og lekemiljø inne	30
3.4.2	Fysisk lærings og lekemiljø ute.....	31
KAPITTEL 4.	SAMARBEID	31
4.1	<i>Foreldresamarbeid</i>	31
4.1.1	Bringe og hente	31
4.1.2	Planer	31
4.1.3	Foreldremøte	31
4.1.4	Foreldresamtaler	32
4.1.5	Foreldreråd/arbeidsutvalg/Samarbeidsutvalg	32
4.1.6	Klageprosedyrer	32
4.2	<i>Andre samarbeidspartnere</i>	32
4.1.1	Helsestasjon/hjelperen	32
4.1.2	Overgang til Skolen	32
4.1.3	Utdanningsinstitusjoner.....	32
4.1.4	Pedagogisk- psykologisk tjeneste–PPT.....	33
4.1.5	Spesialpedagogene	33
4.1.6	Barnevern	33

KAPITTEL 1. SENTRALE OG LOKALE FØRINGER

1.1 LOV OM BARNEHAGEN

§ 1. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering (Endret ved lov 19 des 2008 nr. 119 (ikr. 1 aug 2010 iflg. res. 18 juni 2010 nr. 828).

1.2 KAPITTEL II. BARNES OG FORELDRES MEDVIRKNING

§ 3. BARNES RETT TIL MEDVIRKNING OG HENSYNET TIL BARNETS BESTE

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet og i saker som gjelder dem selv. I alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, skal hva som er best for barnet, være et grunnleggende hensyn.

(Endret ved lov 19 juni 2020 nr. 91 (ikr. 1 jan 2021 iflg. res. 11 des 2020 nr. 2710.)

§ 4. FORELDRERÅD OG SAMARBEIDSUTVALG For å sikre
samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. Foreldrerådet består av foreldrene til alle barna. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

§ 7. BARNEHAGEEIERENS ANSVAR

Utdrag av § 7: Barnehageeieren skal fastsette barnehagens vedtekter.

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Nordre Follo kommune har felles vedtekter for alle de kommunale barnehagene. Ønskes flere opplysninger om vedtektene, se kommunens hjemmeside:

<https://www.nordrefollo.kommune.no/ukraina-og-nordre-follo/barnehage-og-skole/>

1.3 RAMMEPLAN FOR BARNEHAGEN INNHOLD OG OPPGAVER

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen (kunnskapsdepartementet, 2017, s.37).

1.3.1 BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng (kunnskapsdepartementet, 2017, s.7).

1.3.2 MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT

Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger. Barnehagen skal synliggjøre variasjoner i verdier, religion og livssyn. Det skal være plass for en åndelig dimensjon i barnehagen som må brukes som utgangspunkt for dialog og respekt for mangfold (kunnskapsdepartementet, 2017, s.9).

1.3.3 Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. Vurderingen av det pedagogiske arbeidet skal også skje kontinuerlig (kunnskapsdepartementet, 2017 s.37).

Rammeplanen i sin helhet:

<https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/rammeplan/rammeplan-for-barnehagen-bokmal2017.pdf>

1.4 HANDLINGSPLAN FOR BARNEHAGE, SKOLE OG SFO 2013-2022

Felles Handlingsplan for barnehage, skole og sfo skal sikre en rød tråd for felles innsats til barns beste i kommunen. Handlingsplanen skal sikre at kommunens institusjoner arbeider med et ekstra fokus på sentrale områder som legger til rette for best mulig læring og utvikling for det enkelte barn. I handlingsplanen er det besluttet at vi skal ha to satsningsområder: Læringsmiljø og grunnleggende ferdigheter.

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.33).

Mål: Barn og elever skal ha et godt læringsmiljø, som bidrar til at de får realisert sitt potensial for læring og utvikling og tilegner seg grunnleggende ferdigheter i tråd med disse.

For mer informasjon om handlingsplan, se link under:

<https://www.nordrefollo.kommune.no/globalassets/nordre-follo/tjenester/barnehage/overgang-barnehage---skole---sfo.pdf>

1.5 PROSJEKTARBEID MED «MITT VALG» OG «PSYKOSOSIALT LEKEMILJØ»

MITT VALG er et program i sosial og emosjonell læring (SEL) som bygger livsmestring og en god psykisk helse. I MITT VALG øver barn og ungdom på å utvikle ferdigheter innen følgende fem områder: Selvbevissthet, selvkontroll, sosial bevissthet, relasjonelle ferdigheter og ansvarsfulle avgjørelser.

Barnehagene i Nordre Follo jobber kontinuerlig med at alle barn skal ha et trygt og godt barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel, lek og læring. Denne planen er et verktøy for å arbeide med helsefremmende arbeid og trygge ansatte i sitt arbeid med å innfri lovkravene i barnehageloven som omhandler psykososialt barnehagemiljø.

1.6 VERDIER, VISJON PEDAGOGISK PLATTFORM

Tilbudet skal fremme mangfold og likeverd og være preget av verdier som ansvar, omsorg og respekt. For oss betyr det at vi møter alle som er i kontakt med barnehagen med respekt, uavhengig av kjønn, etnisitet, legning med mer. Vi respekterer forleder og barns holdninger og ønsker aktive og deltagende foreldre gjennom blant annet daglig kontakt, samtaler, foreldreråd, samarbeidsutvalg og brukerråd. I tillegg har vi valgt verdiene toleranse og omsorg som skal synliggjøres i vårt daglige arbeid.

Visjonen forteller hva som er barnehagens "drøm", og trekker dermed opp det overordnede målet og kursen for alt vi gjør til daglig. Vår visjon brukes aktivt i beslutningsprosesser og i refleksjoner over vår praksis. En vellykket visjon forteller ikke bare hva vi driver med, men også hvorfor vi mener det er verdt å sette søkelys på dette og hvorfor dette er spennende. Tilbudet skal fremme mangfold og likeverd og være preget av verdier som ansvar, omsorg og respekt. Oppvekst feltet Nordre Follo kommune har som visjon: nær og nyskapende. Pedagogiske grunnsyn bærer preg av at vi i vårt pedagogiske arbeid lar oss inspirere av Reggio Emilia.

Barnehagen skal ha et fysisk og psykisk miljø som fremmer og stimulerer til lek, læring og vennskap mellom barn. Omsorg og trygghet skal prege alle situasjoner i hverdagen for å styrke barnas

forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre. Gjennom trygge relasjoner og samspill med andre barn og voksne i hverdagsaktiviteter, lek og prosjektarbeid skal barn utvikle en positiv selvoppfatning, god selvfølelse, identitet og trygghet på egen verdi. Barn skal oppleve voksne som utforsker verden sammen med dem og som er aktivt tilstedeværende gjennom hele barnehagedagen. Barnas leke- og læringsmiljø skal stimulere til lek, utforsking, deltakelse, medvirkning, selvstendighet og mestring.

Vi har nedfelt et slagord for å oppsummere og kommunisere våre verdier med enkle ord:

Godhet, glede og gode opplevelser

1.7 BARNEHAGENS GRUNNSYN. BARN KAN OG BARN KLARER!

Vårt grunnsyn er forankret i en dyp humanistisk holdning til livet og bygger på en sterk tro på menneskets muligheter. Vår hverdag og våre pedagogiske aktiviteter styres ut fra synet på barn som kompetente og krever et personal som utforsker verden SAMMEN med barna - Barn kan og barn klarer! Barn er aktive subjekter som selv er med på å skape forutsetninger for eget liv. Dette fordrer et personal med dyp respekt for barna og en overbevisning om at ALLE barn er født rikt og intelligente med en sterk iboende drivkraft til å ville utforske verden. Vi legger vekt på at barna er medvirkende og delaktige i utformingen av sin barnehagehverdag og inkluderer dette i våre planer for det pedagogiske arbeidet.

Vårt syn på det kompetente barnet reduserer ikke vår forståelse av barnet som sårbart. Barna fratras ikke retten til å være umodne, irrasjonelle, uansvarlige og avhengige av andre. Vårt arbeid i smågrupper med faste rammer og stabile tilknytningspersoner ivaretar barnas behov for tilknytning og trygghet.

KAPITTEL 2. BARNEHAGENS INNHOLD

Dannelse eller danning er formingen av menneskets personlighet, oppførsel og moralsk holdning gjennom oppdragelse, miljø og utdanning. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barn må få utfordringer, muligheter til å utvikle kunnskaper og ferdigheter og støtte for å handle omsorgsfullt og gjøre etisk begrunnede valg. Gjennom danning legges grunnlaget for barnets allsidige utvikling.

Barn uttrykker seg på mange måter i lek, og leken har en selvskreven og viktig plass i barnehagen. Barnehagen skal bidra til den gode barndommen ved å gi alle barn muligheter for lek. Leken har betydning for barns trivsel som en grunnleggende livs- og læringsform. I barnehagen skal barna få oppleve at leken har egenverdi og at den er grunnlaget for læring og allsidig utvikling. Læring skal foregå i det daglige samspillet med andre mennesker og gjennom miljøet vil læringen være nært sammenvevd med omsorg, lek og danning.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet, vitebegjær og lærelyst og bidra til et godt grunnlag for livslang læring og danning. Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet, og er nært sammenvevd med lek, omsorg og danning. Barn kan lære gjennom alt de opplever og erfarer på alle områder.

Barnehagen skal styrke barns læring i formelle og uformelle læringssituasjoner. De formelle situasjonene er planlagt og ledet av personalet. Uformelle læringssituasjoner er nærmere knyttet til hverdagsaktiviteter og her-og nå-situasjoner, i lek, oppdragelse og annen samhandling. Det er ikke hensiktsmessig å trekke et klart skille mellom formelle og uformelle læringssituasjoner. Begge har en pedagogisk hensikt. De sju fagområdene må knyttes til både formelle og uformelle læringssituasjoner.

En omsorgsfull relasjon er preget av lydhørhet, nærhet, innlevelse, samt evne og vilje til samspill. Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet og komme til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, måltider og påkledning. Omsorg har verdi i seg selv. Omsorg er nært knyttet til oppdragelse, helse og trygghet, samtidig som den er en viktig forutsetning for barns utvikling, læring og danning. Omsorg i barnehagen handler både om relasjonen mellom personalet og barna og om barnas omsorg for hverandre. Å gi barn mulighet til å gi hverandre og ta imot omsorg er grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse, og er et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv.

Barnehagen har en viktig rolle som arena for utvikling av kulturell identitet. Vekselspill mellom formidling og barns egen aktivitet skal være en del av barnehagens særpreg. Barnehagen må være åpen for impulser fra den lokale, regionale, nasjonale og globale verden. Barnekultur forstås som kultur av, med og for barn. Barn deltar i kultur og skaper sin kultur. Barn gjenskaper selv og fornyer kulturen, i samspill med hverandre, med voksne og med det kulturmøtet de får med andre mennesker og situasjoner.

2.1 OPPSTART OG OVERGANGER I BARNEHAGEN

2.1.1 OPPSTART OG TILKNYTNING

Å begynne i barnehagen er spennende for barn, foreldre og personal. Her har vi erfaring med at det er viktig å bruke tid, at det er godt både for barn og foreldre at det er en fast kontaktperson for hvert enkelt barn. Foreldre/foresatte må sette av minst 3 dager til tilvenning. 3 dager er ofte nok til at barnet føler seg trygg på barnehagen og de ansatte der, men ved enkelte tilfeller trenger barn og foreldre lengre tid, dette avtales med den enkelte avdeling.

2.1.2 OVERGANG TIL NY AVDELING

Allerede tidlig på våren begynner avdelingene å avtale overgang mellom avdelinger. Barn som slutter på småbarnsavdelingen berge det blå, som skal begynne på en av storebarns avdelingene Soria Moria eller Askeladden, får god tid til å tilvenne seg nye mennesker og rutiner. Noen synes dette er lett mens andre synes det er vanskelig. Avdelingen tilrettelegger for å møte barnas behov på best mulig måte i overgangen, så det kan være forskjellig fremgang for hvert barn. Likt for alle er at de skal bli kjent på avdelingen de skal begynne på slik at overgangen i august blir best mulig for det enkelte barn.

2.1.3 OVERGANG BARNEHAGE TIL SKOLE

Fra høsten 2010 startet tidligere Ski kommune arbeid med "vennegrupper". Alle barna som tilhører samme skole samles 4 ganger det siste halvåret før de skal begynne i 1.klasse.

Målet med dette er at barna skal "kjenne til" minst en de skal begynne på skolen sammen med. "Vennegruppene" skal foregå i nærhet til den skolen barnet skal begynne.

Vi ønsker med dette å lette overgangen fra barnehagen til skolen for barna.

<https://www.nordrefollo.kommune.no/globalassets/nordre-follo/tjenester/barnehage/overgang-barnehage---skole---sfo.pdf>

2.2 PEDAGOGISK PRAKSIS I HVERDAGEN

Hverdagen er hektisk for mange småbarnsfamilier. Det er lett å forstå at foreldre kler på fireåringen, smører frokosten og rydder opp etter ungene før de drar av gårde til barnehage og jobb. I barnehagen har vi imidlertid tid til å legge til rette for at barn får selvhjulpne i disse dagligdagse gjøremålene. Hverdagsaktiviteter handler om det som gjentar seg hver dag, som eksempelvis måltid, påklledning, rydding, soving, lek og samling. Hverdagsaktiviteten skal, jfr. Rammeplan for barnehager, preges av omsorg, lek og læring. Forutsetningen for at vi i Nordre Follo barnehage klarer det er først og fremst at vi anerkjenner disse aktivitetene som viktige. Det handler om at vi i personalet skal klare å utnytte disse hverdagslige situasjonene ved å tenke på hva barna vil trenge av egenskaper i fremtiden. Dette krever at vi organiserer dagen slik at alle barna får tid og ro til læring i hverdagsaktivitetene. Det er gjennom disse hverdagsaktivitetene barnehagen først og fremst jobber med fagområdene og innholdet i rammeplanen.

2.2.1 LEVERING OG HENTING

Levering og hente situasjonen er en viktig del av barnehagehverdagen. Dette er overgangssituasjoner som vi vet kan være vanskelig for barna. En god overgang vil prege resten av dagen både for barnet og foreldrene. Under levering og henting er det viktig at informasjon mellom hjem og barnehage og barnehage- hjem formidles. Her skal informasjon om hvordan barnet har hatt det i løpet av dagen og hva det har vært med på gis. Dette kan gis i form av samtale med ansatte eller via bilder/tekst. Er det områder av mer alvorlig grad skal dette tas opp i andre fora der bare de som er involvert hører. Barnehagen legger til rette for at foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring. Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene og ta hensyn til foreldrenes synspunkter (kunnskapsdepartementet, 2017 s.29).

Mål: Barnet skal få en trygg overgang mellom hjem og barnehage. Foreldre skal oppleve at barnet blir godt ivaretatt og føle seg trygg på at barnet har det bra når de er i barnehagen.

Kjennetegn:

- Den ansatte skal møte barnet i garderoben når det er mer enn en voksen til stede. Er den ansatte alene følger foreldrene barnet inn på avdeling til den voksne. Det samme gjelder ved levering.
- Den ansatt skal først og fremst ha fokus på barnet og hjelpe barnet med å ta avskjed med forelderen. Samtale med barnet slik at det opplever å bli sett og anerkjent.
- Den ansatte trøster barnet om det trenger det og hjelper det i gang med lek.

- Foreldre og personalet utveksler nødvendig informasjon ved levering. Ved henting vil personalet gi informasjon om hvordan barnet har hatt det og hva det har gjort i løpet av dagen. Er den ansatte alene på avdeling må foreldrene komme inn på avdelingen.

2.2.2 MÅLTID

Mat og drikke i barnehagen utgjør en betydelig del av barnas totale kosthold. Maten i barnehagen, enten den er medbrakt eller tilberedt i barnehagen, er derfor av stor betydning for barns utvikling og helse. Gode rammer rundt måltidene er viktig for å gi barna gode måltidsopplevelser og kan påvirke hvor mye mat barnet får i seg.

Mål: Måltidene skal være en arena for mestring, danning og læring gjennom samhold og fellesskap.

Måltidene skal inneholde variert og næringsrik kost som gir sunne og mette barn som får dekke sine primærbehov for næring og matinntak.

Kjennetegn barn:

- Barn som spiser og tør teste nye smaker og konsistenser
- Barn som smiler og viser glede rundt måltidet
- Barn som får være deltakende i forberedelser og etterarbeid rundt måltidet
- Barn som mestrer å bruke bestikk
- Barn som bruker språket aktivt under måltidene
- Barn som viser høflighet og normal bordskikk før, under og etter måltidene
- Fornøyde og tilfredse barn etter måltidet

Kjennetegn voksne:

- Voksne sitter ved bordet og er tilstede både fysisk og psykisk
- Voksne har forberedt alt før måltidet slik at jeg kan sitte sammen med barna
- Voksne har god tid og lar vær å mase på barna i særlig grad
- Voksne spiser sammen med barna når det er hensiktsmessig og er et positivt forbilde
- Voksne er en god samtalepartner som støtter barns initiativ
- Voksne skal sørge for at måltidene alltid serveres innbydende
- Voksne lar barna ha medbestemmelse i forhold til mengde
- Voksne legger til rette for forutsigbarhet og gode rutiner rundt måltidene

Bruk god tid – måltidet skal være en arena hvor barna opplever mestring, læring og glede i samspill med andre barn og voksne.

Måltidet i Vevelstadåsen barnehage vil fremme gode vaner som tilegnes barnehagealder og som kan vare livet ut. Vi vil legge tilrettelegge for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna blir inkludert i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Vi skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser. Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse (kunnskapsdepartementet, 2017, s.49).

2.2.3 AV OG PÅKLEDNING

Når mange barn er i garderoben samtidig, eller de venter på at en voksen kan hjelpe med noe, får barna øvd på å være sosiale mennesker som kan fungere sammen, de lærer om normer, regler og god kutyme, ta hensyn og hjelpe hverandre.

Mål: På og avkledning skal være en god og tilrettelagt hverdagsituasjon hvor barna skal oppleve læring, danning, mestring og progresjon gjennom barnehage året.

Kjennetegn barn:

- Tilfredse og glade barn
- Barn som vil og kan klare selv, barn som mestrer
- Barn som kjenner dagsrytmen og rutinene
- Barn som spør om hjelp og som hjelper hverandre
- Barn som bruker og øver på språk
- Barn som gleder seg til å gå ut
- Barn som vil og øver på å kle på seg
- Barn som øver på selvstendighet

Kjennetegn voksen:

- Voksen som tilrettelegger for en god på/avkledning
- Voksne som tar seg god tid, er tålmodig og som lar barna prøve og feile
- Voksne som lager, følger og evaluerer gode rutiner
- Voksen som bruker språket aktivt sammen med barna
- Voksne som ser både enkelt barn og hele gruppas behov
- Voksen som er tilstede både fysisk og mentalt
- Voksne som er gode forbilder og er bevisst eget kroppsspråk
- Voksen som roser og gir konstruktive tilbakemeldinger

2.2.4 STELL/HYGIENE

Bruk god tid - aktiviteten på stellerommet/badet skal være en opplevelse av mestring, læring og glede i samspill med andre barn og voksne. Det å stelle et barn skal oppleves positivt ved at den voksne bruker god tid sammen med barnet. Stellesituasjonen skal preges av samspill, samtaler og trygghet/nærhet. Toalettbesøk og vask av hender er aktiviteter som tilhører denne rutinesituasjonen.

Mål:

- Gi barnet en mulighet til å være sammen med en voksen en til en
- Gi barnet kunnskap om egen kropp og grenser.
- Få dekket grunnleggende behov for rein bleie eller toalettbesøk.
- Lære å vaske hender etter toalettbesøk og før måltid.
- Trene på å mestre selv gjennom å finne bleie selv, klatre opp på stelle benk selv, øve på å gå på do selv og vaske hender. Tar med 2-3 barn på stellerommet samtidig
- Atmosfæren på badet er god.

Kjennetegn:

- vi ser blide og fornøyde barn i stellesituasjon
- vi ser voksne som har tid
- vi ser voksne som veileder barna i stellesituasjon og lar de prøve å klare selv
- vi ser voksne som snakker, bruker rim, regler, sanger og tull og tøys
- vi ser barn som får ordne ting selv
- vi ser voksne som veileder barn mer enn de hjelper det

Hva lærer barna under stell og hygiene situasjoner

- Utvikler begrepsapparatet (kommunikasjon, språk og tekst)
- Får økt selvfølelse (Mestring ved å klare selv eller hjelpe andre)
- Utvikler motoriske ferdigheter (Kropp, bevegelse og helse)
- Lærer om hygiene (Kropp, bevegelse og helse)
- Utvikler sosial kompetanse (Hjelpe hverandre og vente på tur)

2.2.5 SOVE/HVILE

For de minste barna i barnehagen er behovet for å sove på dagen fortsatt tilstedte. Vi tilrettelegger for å sove både i vogn og på madrass, her vil vi tilpasse oss etter hva barnet en vandt med. Noen av de eldre barna vil kunne ha behov for hviling. Da tilrettelegger barnehagen for at disse barna skal få hvile på madrass sammen med en voksen som leser/forteller eventyr. For barn som går på 3 – 5 års avdeling, vil også muligheten til å sove eller hvile midt på dagen om det er ønskelig.

Mål: Barna skal få dekket sine behov for hvile/søvn

- Barn skal oppleve trygghet og oppleve denne situasjonen som en koselig stund.
- Barn skal oppleve felleskap med andre barn
- Barn som opplever mestring gjennom selv å finne madrass, dyne, kosedyr og av/påkledning

Kjennetegn:

- Barn som er med å planlegge sin egen soving/hviling
- Barn som sover godt og er utvilte
- Voksne som er tilstede sammen med barn når de sover
- Voksne som synger/leser for barn før de sover/under hviling
- Barn som koser seg
- Barn som hjelper til å organisere sovingen

Hva lærer barn under hviling/soving?:

- Utvikle motoriske ferdigheter gjennom av/påkledning og hjelpe til.(Kropp, bevegelse og helse)
- Kultur gjennom sanger og eventyr (Kunst kultur og kreativitet)
- Mestring gjennom å klare selv

2.2.6 SAMLING

En samling kan være mye, men den skal være en arena for mestring, læring og glede sammen med andre barn og voksne, ved å skape samlingen underveis sammen med barna. En samling skal engasjere og ha et mål, den kan ledes av både barn og voksne. En samling kan være for alle barna eller bare for noen. En samling behøver ikke forekomme hver dag.

MÅL:

- En samling skal være en morsom opplevelse for barna og skal gi mening for de som deltar.
- Barn skal lære turtaking og sosiale ferdigheter
- Barn skal tilegne seg kunnskap
- Barn skal bli inspirert til videre lek og aktivitet

Kjennetegn barn:

- Barn som deltar og viser interesse

Kjennetegn voksne:

- Voksne har planlagt samlingsstunden.
- Voksne som er engasjerte
- Voksne som skaper opplevelser.
- Voksne som legger til rette for mestring.
- Voksne som ser barnas behov og justerer planer
- Voksne som lar barn få delta
- Voksne som er tollerange i forhold til bevegelse fra barna.
- Voksne som er nysgjerrige og spørrende og lar barn få undre seg uten å komme med raske fakta svar.

Hva lærer barna under samlingsstund?:

- Her kan alle fagområder benyttes og her kan kunnskap om kultur, samfunn, språk, teknikk, miljø, antall, rom og form utvikles.
- Sosial kompetanse (vente på tur)
- Selvfølelse (gjennom å komme med innspill og bli lyttet til)
- Språk og begreper (gjennom dialog og samtale om ulike tema)
- Konsentrasjon/utholdenhet (ved å lytte på andre og følge med på hva som blir sakt og delta i en felles aktivitet)
- Får kunnskap om kultur

2.2.7 TURER

Som et supplement til det som skjer gjennom hverdagsaktiviteter vil barnehagen bruke nærområdet til ulike former for turer. Turene i seg selv skal ha et formål og er ofte et ledd i det øvrige pedagogiske arbeidet i barnehagen.

Turer i nærområdet brukes for å bli kjent med det nærområdet barnet hører til. I barnehagen vår er vi så heldige at vi har tilgang både på by og mark. Noen turer vil ha som mål at vi skal bli kjent med naturen, andre turer vil ha som mål at vi skal øve motorikken og andre turer vil ha som mål at

vi skal bli kjent med nærmiljøet og samfunnet rundt eller kunst og kulturtilbudet.

- Gjennom turene vil mange fagområder berøres.
- Kommunikasjon; språk og tekst (Vi vil snakke med barn om det vi ser og opplever)
- Kropp, bevegelse og helse (Gjennom å gå og være aktive utvikles motoriske ferdigheter)
- Kunst, Kultur og kreativitet (Bruk av bibliotek, teater, gå på utstilling ol)
- Natur, miljø og teknikk (Gjennom turer i skogen vil vi oppleve hva naturen har å by på)
- Nærmiljø og samfunn (Gjennom turer vil vi se og lære noe om hva som finnes i nærmiljøet).

2.2.7 GRUNNLEGGENDE FERDIGHETER

LEK

Leken skal ha en fremtredende plass i barnets hverdag i barnehagen. Leken har en egen verdi og er en viktig side ved barnekulturen. Leker er et allment menneskelig fenomen der barn har høy kompetanse og engasjement. Leken er en grunnleggende livs og læringsform som barn kan uttrykke seg igjennom.” Leken er barnas naturlige læringsarena.

I Nordre follo barnehagene vet vi at god lek ikke følger naturlig av at barn får være sammen. Barns lek kan inneholde både gleder, sorger, samhold, ekskludering, forhandlinger og maktkamper. Leken er med andre ord barnas kilde til livslang læring på godt og vondt. Læring i barnehagen henger nøye sammen med lek, oppdragelse og omsorg. Leken er det mest grunnleggende og viktige som skjer i hele barnehagevirksomheten. Leken er frivillig, lystbetont og spontan, den inneholder humor og latter. Barn leker fordi det er morsomt og gir mening. I leken foregår det viktige læringsprosesser, og leken fremmer utviklingen på flere områder; intellektuelt, språklig, fysisk, sosialt og emosjonelt. Leken styrker selvtillit og bidrar til positiv selvoppfattelse og fremmer initiativ, kreativitet og fantasi.

Personalet skal gi barna mulighet for en variert lek og inspirere de til å utvikle leken. Barn skal få mulighet å finne lekekamerater og få felles opplevelse, impulser og ideer.

Personalets samspill med barna vil alltid ha stor betydning for barns lek og læring. Vi ønsker å møte barna med anerkjennelse, støtte og utfordringer. Vi ønsker at lek og læring hos oss skal være både en individuell og en sosial prosess. Dette betyr at fokus hos personalet skal være på både enkeltindividet og på fellesskapet. Barnehagen skal være en leke- og læringsarena både for barna og personalet. Vi benytter oss av konkrete i det pedagogiske arbeidet med barna. Slik støtter vi opp om den helhetlige læringen og Piaget’s uttrykk «barn må gripe for å begripe». Leken kommer til uttrykk i mange ulike former og det er viktig at de voksne legger til rette for ulik lek slik at alle barns behov ivaretas.

Ulike lekeformer er:

- Rollelek
- Konstruksjonslek
- Motorisk lek
- Lek og spill ved bord

- Utforsking
- I tillegg til tradisjonelle lekaktiviteter vil barnehagen tilby barn ulike former for aktiviteter som er tilgjengelig gjennom dagen. Aktiviteter som vil være tilgjengelig er:
- Forming
- Bøker/lesing
- Snekring
- Vann

Kjennetegn

- Mulighet for variert lek både inne og ute
- Frivillig
- Styrt av barn
- Kreativ
- Voksne som deltar og er med på å utvikle og tilrettelegge leken.
- Tilgjengelig materiell og lekeutstyr

Hva jobbes det med i leken?

- Sosial kompetanse
- Motorikk (Kropp, bevegelse og helse)
- Mestring
- Språk (Kommunikasjon, språk og tekst)
- Forming (Kunst, kultur og kreativitet)
- Drama (Kunst, kultur og kreativitet)
- Estetikk (kunst, kultur og kreativitet)
- Teknikk (Natur, miljø og teknikk)
- Telling (Antall, rom og form)
- Former (Antall, rom og form)

Når barnet ditt sier « I dag har jeg bare lekt», da har barnet ditt;

2.2.8 SOSIALE FERDIGHETER

«Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.»

(Barnehageloven 1 formål 3.ledd)

«Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturlandskap og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.» (Barnehageloven 2 Barnehagens innhold 4. ledd)

Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre mennesker. Denne kompetansen tilegnes og uttrykkes i relasjonen barn-barn og barn-voksen. En dag i barnehagen byr på varierte aktiviteter fylt med samspill. I hverdags situasjoner som påkledning, måltid osv. ligger det mye læring, som det å hjelpe hverandre, ta hensyn, vente på tur osv.

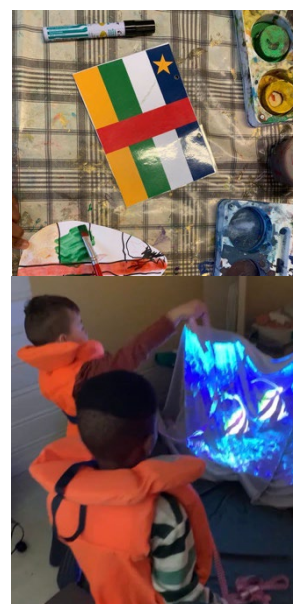
Gjennom omsorg og i leken får barna mulighet til å øve seg på å kunne omgås hverandre på en positiv måte. Ved at vi tilbyr barna varierte opplevelser og samspillerfaringer får de mulighet til å prøve ut sitt handlingsregister. Gode samspillsopplevelser og erfaringer vil prege barnas personlighet på en positiv måte, der de utvikler stolthet og trygghet over egen tilhørighet og hjelpe de til å utvikle et positivt selvbilde.

Vi skal ha fokus på å skape gode og trygge relasjoner. Vår rolle som voksne blir å vise barna den riktige veien gjennom eksempler og veiledning, heller enn å definere hvem som gjorde rett eller galt. Vi skal veilede de med å finne løsninger sammen der de får mulighet til å uttrykke følelsene og meningene sine.

«Om et barn slår et annet er det ikke ondskap, men heller manglende erfaringer i sosiale samspill.»

2.2.9 SPRÅK

Språket vårt er det viktigste redskapet for å kommunisere og tenke, og det meste av vår kunnskapsdeling og læring skjer gjennom språket. Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Vi vet at språklige ferdigheter er av stor betydning for barnas trivsel og følelse av mestring i hverdagen. Barn med solid språklig kompetanse vil ha gode forutsetninger for samspill med andre, deltakelse i lek, vennskap og læring. Språket vårt er det viktigste redskap for å kommunisere og tenke, og det meste av vår kunnskapstildeling og læring skjer gjennom språket. Vokabularet eller ordforrådet står i en særstilling fordi begreper og ord hjelper oss til å tenke om, snakke om og kategorisere det som omgir oss i verden. Slik kan vi konstruere mening og motta informasjon. Vokabularet er summen av ordene en person forstår og bruker. Ordforrådet har derfor stor betydning for skolefaglig utvikling, og det er bl.a. en klar sammenheng mellom ordforrådet i førskolealder og senere leseferdighet.

Et godt språkstimulerende miljø handler om at vi gir barna varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, redskap for tankene og uttrykk for egne tanker, meninger og følelser. Store deler av barnehagedagen preges av hverdagsamtaler mellom barna og mellom de voksne og barna og blir en viktig læringsarena. Vi er opptatt av at barna skal oppleve å bli lyttet til, at de får respons og at de dermed opplever at det er nyttig å bruke verbalspråket som uttrykksform. Slik erfarer vi at barna motiveres til å ta ordet igjen og bidra mer i samtaler. Målet er at disse opplevelsene skal danne gode sirkler hvor de bruker språket sitt og dermed videreutvikler det.

I leken bruker ofte barn en mer fantasifull og kreativ kommunikasjon seg imellom enn sammen med voksne og vi ser at barna bruker mer variert og komplisert tale. De bruker både verbal og ikke verbal kommunikasjon, når de uttrykker tanker, følelser og ønsker, spiller roller, planlegger, diskuterer og argumenterer. De håndterer konflikter og knytter relasjoner. Forskjellige typer lek krever ulik grad av verbalspråklig kommunikasjon. Vi vet at bøker kan åpne for lystbetonte møter med språk og at bøker kan inspirere til språkutvikling og samtale. Det beste med en bok er ikke de tankene den inneholder, men tanken den skaper. Gjennom barnelitteraturen møter barna ofte et mer komplekst språk enn det de som regel bruker selv i hverdagen. Gjennom bøker møter også barna et språk som ligger utenfor her- og nå situasjonen, såkalt situasjonsuavhengig språk. Disse møtene bidrar til at barna utvider ordforrådet sitt og utvikler et språk som stadig setter dem i bedre stand til å sette ord på opplevelser og erfaringer og til å uttrykke egne tanker, meninger og følelser.

Forskning viser at forskjellen mellom barns språklige kompetanse når de begynner på skolen ikke utjevnes, men isteden øker. Derfor er dette et viktig område å jobbe mye med i barnehagen.

Mål:

- Barnet skal lære nye begreper og kunne bruke språk i sosiale sammenhenger.
- Barnet skal kunne gjøre seg forstått
- Barnet skal kunne relevante begreper før det begynner på skolen
- Barnet skal kunne formidle følelser, tanker og ideer
- Barnet skal kunne bruke språket til å løse konflikter
- Barnet skal kunne bruke språket i lek
-

Kjennetegn på systematisk språkstimulering som en del av våre hverdagsaktiviteter:

- Vi er bevisste alle hverdagssituasjoner, lek og aktiviteter som en god arena for systematisk språkstimulering.
- Vi er bevisste vår forbildefunksjon for hvordan en lytter, gir konstruktiv respons og bruker kroppsspråk, talespråk og tekst.
- Vi bruker et variert ordforråd tilpasset barnets forutsetninger.
- Vi støtter barn i å bruke språk for å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer.
- Vi gir barna spennende og utfordrende opplevelser med språk, tekst og bilder som inspirerer til undring og nysgjerrighet.
- Vi leker med språkets form med barna og oppmuntrer barna til å lytte til lyder og rytmer i språket.
- Vi bruker konkreter i arbeidet med systematisk språkutvikling (snakkepakka og språkkista).

- Vi leser med og for barna og lar barna møte språklige symboler.
- Vi skaper tekster sammen med barna, være sekretærer når barna skaper tekst og leser tekstene barna har skapt (jfr. prosjektarbeid og pedagogiske dokumentasjon)
- Vi er bevisste på hvordan vi stiller barn åpne spørsmål som hva, hvem, hvor, hvordan slik at barna gis mulighet til å svare utfyllende og til å videreføre samtaler. Ved at barna forteller trener de på å finne ord, bruke ordene, konstruere setninger og å kommunisere en mening.
- Vi er aktive voksne som går inn i barnas lek for å bistå de som trenger det, og vi deltar i barnas lek på ulike måter for å stimulere det verbale språket deres.
- Vi bruker digitalt verktøy som kilde til lek, kommunikasjon og innhenting av kunnskap.
- Vi bruker språkkisten i vårt arbeid med systematisk språkstimulering i barnehagen.
- Vi snakker med barn mer enn til

2.2.10 SELVFØLELSE

Barn som får mulighet til å prøve selv og opplever mestring i relasjon og samspill med andre utvikler et godt selvbilde. Vi vet at den oppfatningen et barn har av seg selv er blant de viktigste motivasjonsfaktorene i utvikling og læring. Vi vet at barn med god selvfølelse har tro på seg selv og har det godt med seg selv, andre barn og sin omverden.

Utvikler de en god selvfølelse ser vi barn som gleder seg over egen mestring. Vi ser barn som støtter og hjelper andre barn. Barn som tør å prøve å feile. Vi ser at barn med god selvfølelse ikke blir så opptatt av å sammenligne seg med andre, men heller blir trygge på det de selv kan.

Kjennetegn på arbeidet med sosial kompetanse i vår barnehage er:

- Vi er rollemodeller og møter barna med respekt, forståelse og anerkjennelse.
- Vi arbeider med å skape et miljø som preges av vennskap og sosial trygghet.
- Vi gir barna positive tilbakemeldinger og oppmerksomhet.
- Vi veileder barna til å finne løsninger sammen.
- Vi oppmuntrer barna til å tørre å ta ordet og å støtte hverandre.

Vi skal gi barna nok innhold i ryggsekken, slik at de blir kompetente til å mestre verden de møter.

«Barna bærer med seg et bilde resten av livet av de mennesker som stod dem nær i oppveksten. Dette bildet kan ha stor betydning for dem – på godt og vondt – gjennom livet. Skal det være et godt bilde som de kjenner glede og varme ved når de henter det frem? Et bilde som inspirerer og gir mot på livets vei? Det hører med til de alvorlige sider ved det å leve at dette bildet skapes her og nå...»

Som voksen i barnehagen skal vi støtte og utfordre barna, vi skal tilrettelegge for opplevelser med mestring for å styrke deres selvbilde og deres selvfølelse. Barn trenger bekreftelse på hvem de er – ikke bare på hva de er gode til. Selvfølelse er den indre kjernene i deg, en vurdering av deg selv i forhold til hva en føler med hensyn til hvem man er. Videre handler selvfølelse om å stole på egne følelser, både positive og negative. Barns selvbilde og selvfølelse utvikles i relasjon og samhandling med andre. Barn påvirker sine omgivelser gjennom aktiviteter og væremåter. Vi har fokus på hvordan barn opplever møtet med andre barn og voksne, og hvordan dette påvirker barnets oppfatning av seg selv

2.2.11 Medvirkning

"Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet. (Barnehageloven § 3 : barns rett til medvirkning)

Barns rett til medvirkning handler om å ta barns meninger på alvor og å gi barna mulighet til å påvirke sin egen hverdag i barnehagen. Barna skal bli respektert for de unike menneskene de er og skal behandles som likeverdige medborgere med like ekte meninger, tanker, refleksjoner og spørsmål som oss voksne. Barna skal få mulighet til å være med på både planlegging og evaluering av vår pedagogiske praksis.

"Medvirkning handler ikke bare om at barn skal få gjøre som de selv vil. Det handler også om å oppleve tilhørighet, være deltager og ha innflytelse i barnegruppen."

Hvor omfattende medvirkningen vil være, og hvordan retten til medvirkning praktiseres vil avhenge av barns alder og funksjonsnivå. Barna må oppmuntres til å gi uttrykk for sine tanker og meninger og møte anerkjennelse for sine uttrykk.

Kjennetegn på arbeidet med barns medvirkning i Vevelstadåsen bhg:

- Vi legger til rette for at barnas stemme blir hørt og at de er en viktig del av fellesskapet.
- Vi fokuserer på de gode samtalenene der vi voksne stiller åpne spørsmål og bruker tid til den gode samtalen.
- Vi jobber mye i mindre grupper og er aktivt sammen med barna slik at vi kan fange barnas signaler og ønsker på en god måte.
- Vi bryr oss og viser forståelse for barnas uttrykksformer
- Vi er tydelige voksne som viser ansvar.
- Vi tilrettelegger avdelingenes leker, bord og stoler i barnehøyde for at barna skal oppleve selvstendighet og mestring.

2.2.12 SPRÅKLIG, RELIGIØST OG KULTRUELT MANGFOLD

Barnehagen skal møte barn med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering. (barnehageloven § 1 Formål) Hva ligger i prinsippet om likestilling? Tanken bak likestilling innebærer at noe er ulikestilt, men som ut i fra visse politiske og verdibaserte vurderinger skal være *likestilt*. Likestilling handler ikke om at alle skal bli like eller behandles likt, men det handler om å bli behandlet på best måte etter de forutsetningene den enkelte har, uavhengig av kjønn, alder, mentale og fysiske forutsetning, kulturell bakgrunn ol. Kort oppsummert handler dette om å behandle alle likeverdig.

I en barnehage går det mange barn fra ulike kulturer med ulik kulturell og språklig bakgrunn, funksjonsevne og kjønnsidentitet. Det er viktig at barnehagen tar hensyn til det enkelte individ og legger til rette for at hvert enkelt barn skal bli møtt med forståelse, empati og behandles likeverdig. Dette krever at de voksne i barnehagen viser interesse for det enkelte barn sin bakgrunn, kultur, språk, interesser og muligheter. Derfor er det viktig at barnehagen tilpasser forventningen til barnet ut ifra enkelt barn og ikke ut ifra generelle forventninger knyttet til alder eller kjønn.

Barnehagen jobber med å legge til rette for og ivareta det enkelte barns behov. De ansatte vil støtte og anerkjenne det enkelte barns kjønnsuttrykk og interesse. Vi vil gi alle barn mulighet til å utvikle seg best mulig ut ifra de forutsetningene det enkelte barn har. Det å støtte og anerkjenne barn uansett kjønn/kjønnsidentitet vil bidra til at barn blir trygg på seg selv og opplevelser egenverd.

Vi skal være en barnehage som tilpasser forventninger ut fra enkelt barn og ikke ut fra generelle forventninger knyttet til alder eller kjønn. De ansatte vil støtte og anerkjenne det enkelte barns interesse. Vi gir alle barn mulighet til å utvikle seg best mulig ut fra forutsetninger til det enkelte barn.

Vi skal være en barnehage der et flerkulturelt mangfold oppleves trygt og inkluderende. Med mangfold mener vi ulikheter i alder, kjønn, hudfarge, kulturbakgrunn, språk, funksjonsnivå og interesser. På tross av de ulike språklige, religiøse og kulturelle bakgrunnene barna har, er det viktig å se på hele barnegruppen vår som krysskulturelle barn. Med det mener vi at alle våre barn har ulike levemåter og erfaringer som de tar med seg til barnehagen vår, og vi ønsker ikke å se på barnegruppa som minoriteter møter en majoritet, men at alle er minoriteter på hver sin måte (samme om du har flyttet fra en annen kommune eller land) men her lever vi alle i et fellesskap.

Gjennom å vise hverandre respekt, åpenhet, omsorg og toleranse, skal vi være en barnehage uten mobbing, rasisme eller diskriminering. Barna skal oppleve at det er mange måter å tenke, leve og handle på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet.

De voksne skal legge til rette for at aktivitetene som tilbys gjenspeiler barnas interesser, funksjonsevne og kultur. Vi markerer hvert år FN-dagen, de siste årene har vi samlet inn penger til en vennskapsbarnehage i Rwanda.

Kjennetegn:

- Barn får oppleve forskjellige kulturer og tradisjoner som er representert i barnehagen.
- Barn opplever og får kjennskap til ulike språk
- Barn opplever mestring, stolthet og glede over eget språk, kultur og interesse
- Barn opplever at de blir respektert for den de er
- Det fysiske miljøet preges av den barnegruppa som til en hver tid går i barnehagen og deres interesser
- Barnehagen har fokus på mangfold i hverdagsaktiviteter, prosjekter, samtaler og andre aktiviteter

2.2.13 FOREBYGGING OG HÅNTERING AV MOBBING

Vi ønsker at alle barn skal oppleve et trygt og inkluderende miljø. Sentralt i den gode barndommen står lek, glede og humor med nære venner. For å forebygge mobbing og negative samspillsmønstre, så har vi utarbeidet en plan som synliggjør de voksnes ansvar for å fremme barnas språk, lek og sosiale kompetanse som er viktig for selvfølelsen og ivaretagelse av vennskap. Arbeid med å forebygge mobbing skjer hele tiden i alle situasjoner gjennom hverdagen, og krever voksne som er bevisst på dette arbeidet.

For å forebygge mobbing og negative samspillsmønstre, er det utarbeidet en plan som synliggjør de voksnes ansvar for å fremme språk, lek og sosialkompetanse som er viktig for selvfølelse og ivaretagelse av vennskap. Arbeidet med å forebygge mobbing skjer hele tiden i alle situasjoner gjennom hverdagen, og krever voksne som er bevisst på dette arbeidet.

AKTIVITETSPLIKT

Aktivitetsplikt krever at barnehagen følger med på hvordan barna har det, og undersøker og setter inn tiltak når personalet har mistanke om at ett eller flere barn ikke har det bra i barnehagen. Barnehagen får plikt til å undersøke saken når foreldre sier ifra, selv om de som jobber i barnehagen er av en annen oppfatning. Barnehagen har en skriftlig plan for hvordan barnehagen skal følge opp barnet og gruppen.

Det innføres også en skjerpet aktivitetsplikt ved mistanke om at personalet krenker barn.

Alle som arbeider i barnehagen får plikt til å melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om, eller kjennskap til, at et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen. Styrer er ansvarlig for at barnehagen håndterer og følger opp meldingene på en ansvarlig måte

(<https://www.regjeringen.no/no/tema/familie-og-barn/barnehager/artikler/barnehagene-far-ny-mobblov/id2765706/>)

For mer informasjon Les: <https://www.nordrefollo.kommune.no/globalassets/nordrefollo/tjenester/barnehage/plan-for-a-fremme-et-trygt-og-godt-barnehagemiljo---nordre-follo-kommune.pdf>

2.2.14 DIGITALE VERKTØY

I dagens samfunn er digital kompetanse en viktig kompetanse. I barnehagen skal barn få erfaring med bruk av digitale verktøy. I rammeplan for barnehagen kommer det ikke tydelig frem hva en slik erfaring skal være, men barnehagen vil gjennom bruk av kameraer, data og nettbrett gi barn slik kjennskap og erfaring. Vi vil bruke digitale verktøy til å dokumentere det barna holder på med og lærer samt innhente kunnskap. En av barnehagens oppgave er å utjevne forskjeller og i dagens samfunn er det stor forskjell på hvilke tilgang barn har på digitale verktøy. I skolen er digital kompetanse en grunnleggende ferdighet og det er derfor viktig at alle barn har noe kjennskap og erfaring med bruk av digitale verktøy.

Alle avdelinger skal ha tilgang på kamera, nettbrett og data m/nett for barn. Her har vi fortsatt en vei å gå, men vi jobber med å øke kunnskapen på dette området.

2.2.15 FAGOMRÅDER

Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt. Fagområdene vil sjeldent opptre isolert. Under kapittel 3 vises det til hvordan de ulike fagområdene brukes i hverdagsaktiviteter.

Barnehagen skal følge rammeplanens 7 fagområder:

- Kommunikasjon, språk og tekst

- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

For å synliggjøre hvordan barnehagen jobber med de ulike fagområdene har barnehagen utarbeidet en progresjonsplan for hvert av fagområdene og for hvert utviklingstrinn.

2.3 FASTE TEMA

I løpet av et barnehageår er det flere områder barnehagen jobber med i kortere eller lengre perioder.

2.3.1 ARBEID MED FØRSKOLEBARN

De barna som går siste året i barnehagen før skolestart deltar i førskoleklubben. Her bruker vi snakkepakken, tall- og språksprell og Nordre Follo kommunes "Tidlig innsats for god skolestart", (utarbeidet av spesialpedagogisk team i Nordre Follo kommune). «Tidlig innsats for god skolestart» er delt opp i 100 økter. Øktene gjennomføres 3-4 ganger i uke i bolker på ca. 20 minutter. Da vi vet at repetisjon er viktig i barns læring begynner vi ny time med å repetere temaet vi gjennomgikk ved forrige time.

I disse aktivitetene leker vi med språket. Dette øker barnas språkbevissthet, fremmer språkutviklingen og bidrar til å forebygge lese- og skrivevansker. Målsettingen for førskolegruppen er leke seg gjennom en skolehverdag. På våren deltar førskolebarna i vennsgrupper mot den skolen de skal begynne på. Vennsgruppene er også på besøk på skolen. Vennsgruppene mål er at å trygge barna før skolestart. Gjennom jevnlig treff etablerer skolestarterne bekjentskap med andre barn de skal begynne på skolen sammen med. Hensikten er at overgangen fra barnehage til skole skal oppleves trygg for barna.

Kjennetegn på tidlig innsats for god skolestart:

- Pedagogiske aktiviteter med snakkepakken, språk-sprell & tall-sprell.
- Aktiv bruk av språkleker, rim og regler.
- Gjennomføring av «Tidlig innsats for god skolestart»: Førskolegruppe 3-4 ganger i uka.
- Bevissthet rundt voksnes kommunikasjon i samhandling med barna.

2.3.2 TRAFIKKSIKKERHET

Nordre Follo er sertifisert som Trygt lokalsamfunn. I den forbindelse har Vevelstadåsen barnehage i samarbeid med Trygg Trafikk, blitt sertifisert som trafikksikker. Det vil si at vi i barnehagene også bidrar i dette arbeidet.

Vi har følgende mål

- Gi barna grunnleggende trafikkunnskap, gjennom egne erfaringer, lek, læring og kommunikasjon.
- Voksne skal i samarbeid med foreldrene, være gode rollemodeller.

Vi er helt avhengig av å ha et tett samarbeid med dere foreldre i det viktige holdningsskapende arbeidet med trafiksikkerhet. De fleste ulykker skjer på små strekninger, og man kan krasje selv på en liten tur opp til butikken eller til/fra barnehagen. Dersom barnet ikke er sikret godt nok kan han/hun bli skadet. Vi ønsker å gjøre levering- og hente- situasjonen så trygg og god som mulig for alle barna, også ute på parkeringsplassen. Derfor har vi utarbeidet en egen anbefaling i forhold til parkering ved barnehagen/skolen(se eget innlegg på barnehagens nettside). I tillegg har vi også en oppfordring når du parkerer, og det er å rygge kjøretøyet på plass når man parkerer før man går inn for å levere/ hente. Da har man fri sikt når man skal forlate parkeringsplassen. I leverings- og hentesituasjonen så er det i perioder mange barn på parkeringsplassen, og utover høsten blir det mørkere og mindre oversiktlig. Med dette tiltaket har man fri sikt når man forlater parkeringsplassen.

I jobben med trafiksikkerhet i barnehagen har vi ulike verktøy til hjelp. Et av dem er Tarkus. Tarkus er et beltedyr (en hånddukke), et pedagogisk virkemiddel. Han hjelper oss å finne ut hvordan vi skal oppføre oss ute i trafikken. Dette er et opplegg utarbeidet av Trygg Trafikk. Tarkus besøker oss i samlinger og kan være med oss på tur. Gjennom året er vi innom ulike temaer som har med trafiksikkerhet å gjøre; veien til og fra barnehagen, beltebruk i bil, fotgjengere eller syklist i trafikken, skilt og regler.

Kjennetegn:

- Personalet har et bevisst forhold til trafikkopplæring og bruker de mulighetene hverdagen byr på til å snakke med barna om trafikkregler etc.
- Barna får opplæring i regler for fotgjengere.
- Barna lærer om ulike skilt.
- Vi øver oss på ulike trafikk situasjoner.
- Barna lærer å krysse veien.
- Barna lærer om refleks, sykkelhjelme og bilbelte.
- Alle barna har refleks på tur.
- Tarkus brukes som en del av trafikk opplæringen.
- Barnehagen har utarbeidet retningslinjer for turer utenfor barnehagen.

2.3.3 BRANNVERN

Fokus på brannvern og brannsikkerhet er høyt prioritert i vår barnehage. Ved siden av brannvernleders HMS oppgaver har vi hver høst 1 brannvernuke hvor vi følger et fast løp med pedagogiske aktiviteter sammen med barna. Dette fokuset styrker personalets bevissthet rundt risikovurderinger vi hele tiden må foreta oss knyttet til temaet. De pedagogiske aktivitetene vi arbeider med sammen med barna tar utgangspunkt i historier om Eldar og Vanja (hånddukker).

Aktivitetene handler om å vise bilder av eksempelvis en røykvarsler for å igangsette undring og refleksjoner blant barna. Hva er det? Hva gjør vi når den ringer? Hvordan høres den ut? Har vi sånne hjemme? Vi benytter oss av ulike motiv som barna fargelegger og samtaler rundt og forteller historier knyttet til hver tegning. Vi øver oss på telefonnummeret til brannvesenet, leser historier om å ringe dit osv. I løpet av disse ukene forsøker vi å få brannbilen til å komme på besøk, det pleier å være ukenes høydepunkt for de aller fleste av barna.

Gjennom denne uken gjennomfører vi meldte og uanmeldt brannøvelser. Videre gjennomfører vi andre uanmeldte brannøvelser gjennom året.

Målet med brannvernukene og fokus på brannvern er at barn og personal skal være trygge og vite hva de skal foreta seg dersom det skulle oppstå noe hos oss. Barnehagen melder seg hvert år på nasjonal brannvernuke, som er i uke 38

2.3.4 MILJØARBEID

Barnehagen ble sertifisert som grønt flagg barnehage i 2009. Vi jobber med holdninger til miljøet og vi kildesorterer alt avfallet vårt i hverdagen.

2.4 MERKEDAGER

Våre tradisjoner og merkedager kan være knyttet til tradisjoner som samfunnet rundt oss er opptatt av, som de religiøse høytidene, men også andre skikker og festligheter. Vi har barn fra ulike kulturer i barnehagen. Vi synes det er viktig å synliggjøre mangfoldet og snakker gjerne om tradisjoner og feiringer som barna opplever hjemme. Foreldrene er velkommen til å hjelpe oss med dette. De ulike tradisjonene som knytter inn i vår planlegging gjennom året finner du nedenfor. Mer informasjon vil også komme i ukeplaner og månedsplaner for hver avdeling.

2.3.1 MARKERING AV FN-DAGEN

Barnehagen består av et stort mangfold av nasjonaliteter, språk, kulturer og personligheter. Dette er tema jobber vi med fra flere vinkler. I forbindelse med FN-dagen 23. oktober arrangerer vi hvert år en innsamlingsaksjon.

2.4.2 JULEN

Vi ønsker å prege adventstiden i barnehagen med forventning og glede. Det blir lagt til rette for «**juleverksted**» på avdelingene, der barna lager julehemmeligheter. Vi har adventsamlinger på avdelingene, der det tennes lys, øves på julesanger og leser julehistorier. Den 13. desember er det **Lucia**-dagen, hvordan denne dagen markeres vurderes for hvert enkelt år, tilpasset den enkelte barnegruppe. I løpet av desember inviterer også **Langhus kirke** oss til adventsamling. Dette er for storebarnsavdelingene og er et valgfritt tilbud. Gi avdelingen beskjed hvis dere ikke vil at deres barn skal være med på dette, så får de et annet tilbud i barnehagen. Nissen er også en stor del av vår juletradisjon, og dette markerer vi med **nissefest!** Barn og personalet kler seg ut som nisser. Vi går rundt juletreet, får besøk av nissen og spiser grøt.

2.4.3 PÅSKEN

Påskan har mange ulike tradisjoner rundt om i verden. Det er en kristen høytid. Mange her i Norge forbinder nok påskan med ferie, tur på fjellet, påskeharen og kanskje påskeskjerringa? Vi i barnehagen forsøker å trekke inn flere av disse tradisjonene og undre oss sammen. I tillegg inviterer Langhus kirke de største barna til «**påskevandring**» hvor barna får innblikk i det kristne budskapet i påskan. Gi avdelingen beskjed hvis dere ikke vil at deres barn skal være med på dette, så får de et annet tilbud i barnehagen.

Som i julen tilrettelegger vi også for «**påskeverksted**», hvor vi lager masse fin påskepynt! Kanskje du er heldig og får "besøk" av en ny påskekylling i år?

Vi samles avdelingsvis til **påskelunsj** for barn og ansatte i barnehagen. Da dekker vi med gult og grønt som er påskan og våren sine farger! Er vi heldig kommer også påskeharen på besøk.

2.4.4 FØDSELSDAGER

Vi feirer bursdagen til barna i barnehagen. Da lager vi krone, henger ut flagget og gjør stas på barnet gjennom dagen. Vi har bursdagssamling, hvor hovedpersonen selvfølgelig får sitte i egen bursdagsstol. Barnet kan ha med frukt eller is hjemmefra til bursdagsfeiringen. Hvis barnet skal invitere til bursdagsfeiring hjemme, har vi laget egne rutiner for dette vennligst spør avdelingen før dere legger bursdagskort i hyllene. Det kan oppleves som sårt og urettferdig å se de andre får innbydelser, men ikke en selv.

2.4.5 KARNEVAL/ FARGEFEEST

I løpet av februar måned markerer vi karneval eller fargefest. Da kler vi oss ut og lager en skikkelig fest med dans, sang og moro! Hvordan dette arrangeres blir planlagt år for år, og foreldre blir informert gjennomplaner som blir sendt ut.

2.4.6 17.mai

I hele første halvdel av mai forbereder vi oss på 17. mai-feiringen. Ut ifra alder på barna prøver vi å finne ut hvorfor vi har 17. mai-feiring, og hva som skjer denne dagen. Vi øver oss på tog og har 17. mai-leker.

2.4.7 SOMMERFEST

Barn, foreldre og personalet markerer at barnehageåret går mot slutten og at sommeren nærmer seg. Sommerfesten arrangeres i begynnelsen av juni. Dette er aktivitet der vi samles for å bevare fellesskapet og for å bli bedre kjent med hverandre. Om dette arrangeres avdelingsvis eller hele barnehagen samlet, blir vurdert til hvert år.

2.4.8 FORELDREKAFFE

Det hender at vi inviterer dere foreldre utenom våre tradisjoner. Men dere er hjertelig velkomne til å tilbringe litt ekstra tid sammen med barna deres i barnehagen når dere henter.

Grunnen til at vi skriver «hender», er at barna ofte er avhengig av faste rutiner når de blir levert. Det kan fort skape usikkerhet når mamma eller pappa plutselig blir lengre enn vanlig og den lille kan fort tro at du skal være der hele dagen sammen med dem.

2.4.9 SAMENES NASJONALDAG'

Vi markerer hvert år samefolkets dag, da lærer vi litt om samefolkets tradisjoner, vi joiker har vi og smaker på ulik mat.

2.4.10 MERKEDAGER OG HØYTIDER FRA ANDRE RELIGIONER SOM ER REPRESENTERT I NÆROMRÅDET

Vi er opptatt av å skape et inkluderende læringsmiljø der alle barna skal få muligheten til å kjenne seg igjen i noe de erfarer hjemmefra. Det betyr at de ulike religiøse tilhørighetene som er representert i barnegruppen blir snakket om og jobbet med på ulike måter.

KAPITTEL 3. PLANLEGGING, ARBEIDSMÅTER, DOKUMENTASJON, VURDERING OG ARBEIDSMÅTER

3.1 LEDELSE AV BARNEGRUPPER

3.1.1 GRUPPEINDELING

Barnehageforskning viser at det i de barnehagene der dagen er planlagt på forhånd, er samspillet mellom barn og voksne på opptil 26 minutter pr. time. I barnehager der det ikke er lagt noen særlige planer eller det bare er lagt planer for deler av dagen er samspillet mellom barn og voksne på bare 3 minutter pr. time. Det viser seg at det i de barnehagene der dagen i liten grad er planlagt blir personalets oppgave å håndtere konflikter heller enn å bidra til barns læring.

Kjennetegn på god gruppeledelse er for oss i Nordre Follo barnehage er at vi arbeider for en tydelig struktur for barna gjennom barnehagedagen. Eksempelvis gjennom faste turdager, tydelige rutiner som gjør dagene forutsigbare for barna osv. Videre formulerer vi tydelige mål for barna og barnas læringsmiljø.

Personalgruppa har gode erfaringer med å jobbe i smågrupper. Gjennom arbeid med smågrupper legger vi til rette for barnas selvstendighet og medvirkning. Vi ser blant annet at barna får mer tid, ro og konsentrasjon i leken sin når de deles i mindre grupper. Vi ser at det oppstår færre konflikter i barnegruppene. Smågruppejobbing skaper en mer forutsigbar hverdag for barna samtidig som det gir oss voksne bedre anledning til å være til stede her og nå. Det gir bedre forutsetninger for å være i forkant av situasjoner, heller enn å komme i etterkant og ikke vite hva som har skjedd. Det gir oss voksne bedre anledning til å se hvert enkelt barns behov og tilrettelegge ut fra det.

Små grupper gir oss bedre muligheter til å se hvert enkelt barn og lytte til barnets tanker. Både voksne og barn får bedre oversikt over hverandre og vi får tid til å snakke sammen og bearbeide inntrykk, erfaringer og læring som barna kan bruke videre i sin lek i barnehagen. Samtidig gir mindre grupper gode strukturelle rammer for utvikling av gode relasjoner mellom barn og voksne og mellom barn. Vi kan lettere se barnas behov og det er lettere for barna å få mulighet til å uttrykke seg. Vi kan lettere veilede barna med en større forståelse rundt situasjonen der og da.

3.1.2 VOKSENROLLEN

Kompetanseheving

Barnehage er en pedagogisk virksomhet som er avhengig av at de voksne som jobber i barnehagen er under endring og utvikling. Det er Nordre Follo kommune og barnehagen gjennom våre satsningsområder som styrer hva barnehagen kommer til å ha fokus på når det gjelder kompetanseheving for ansatte.

De ansattes kompetanse er den viktigste enkeltfaktoren for at barn skal trives og utvikle seg i barnehagen. Læringen som foregår i barnehagen avhenger av kvaliteten mellom barn og personale. Forskning viser at «*barn som har vært i barnehager med god kvalitet, er mer sosiale og samarbeidende og utøver bedre selvkontroll enn barn fra barnehager med dårlig kvalitet*» (Drugli 2010:53).

Vi skal derfor fortsette å ha fokus på vår egen rolle i det pedagogiske arbeidet med barna. Vi skal reflektere over egen yrkesutøvelse som ledd i kompetansehevingen av alle i personalgruppa. Personlig utvikling medfører kontinuerlig forbedring av barnehagetilbudet hos oss. Den systematiske refleksjonen over egne verdier og arbeidsmåter skal medføre forbedret og endret praksis. Ledergruppa skal tilrettelegge for åpenhet og tillit så alle i personalgruppa tør å dele sine svakheter og utfordringer, men også gode kvaliteter og sterke sider.

3.2 PROSJEKT/TEMA ARBEID

Vi har gode erfaringer med å jobbe i prosjekter. Dette er en arbeidsmetode vi ønsker å jobbe videre med for å fortsette å utvikle vår forskende side i arbeid med barna. Vi lar oss inspirere av Reggio Emilia's filosofi om at barn lærer gjennom å konstruere sin egen kunnskap i samhandling med andre barn, omgivelsene og nysgjerrige, tilstedeværende voksne. Prosjektarbeidet skal ta utgangspunkt i barnas ressurser, interesser og kompetanse og arbeide prosjektrettet ut i fra barnas undringer og søken etter ny kunnskap. Prosjektarbeid er en ypperlig arbeidsmåte når vi skal innfri det rammeplanen krever i forhold til barnas rett til medvirkning og deltagelse i planlegging og vurdering. Barnas medvirkning skal stå i fokus og vi planlegger aktiviteter og prosjekter sammen med barna.

Observasjoner av barna og barnemøter brukes for å bli kjent med barnas tanker og deres interesser. Dette er utgangspunktet i forhold til å planlegge nye prosjekter. Hensikten med et prosjektarbeid er å gi barna mulighet til å fordype seg i et emne ut i fra egne interesser og forutsetninger. Hvilke tema og lengde på prosjektene vil variere ut i fra hvor lenge barnet opprettholder interessen for tema. Eksempelvis har barnehagen tidligere jobbet med sansene våre, vennskap og litteratur.

Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide

perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring (Kunnskapsdepartementet, 2017 s.22).

Å være i et prosjektarbeid handler om mye, ikke minst å ta noen valg - tørre å velge bort noe. Hverdagen i barnehagen er fylt av rutiner, lek, turer, aktiviteter og tradisjoner og vi kan ikke gjøre alt på en gang.

3.2.1 TID TIL Å VÆRE I ET PROSJEKT – VI MÅ TØRRE Å VELGE BORT NOE.

Dette er ikke en enkel måte å arbeide på. Det krever stor tålmodighet av de voksne og vi må hele tiden øve oss på å få øye på hva barna egentlig prøver å forstå og hvilke strategier de tar i bruk for å undersøke og lære seg noe. Forutsetninger for at barna skal kunne skape mening i egen hverdag er aktive voksne som legger til rette for intelligente situasjoner og mulighet for fordypning. Vi voksne skal respektere og anerkjenne barnas måter å møte verden på. Et prosjektarbeid har aldri til hensikt å reproducere kunnskap, men skal gi rom for barnas egne fremgangsmåter og erfaringer.

Når vi jobber med prosjekter skal vi så langt det lar seg gjøre ta utgangspunkt i det barna viser interesse for, som nysgjerrige og tilstedeværende voksne. Et prosjekt oppstår gjerne ved at vi voksne vier vår oppmerksomhet mot noe eller gjennom observasjoner og refleksjoner rundt hva barnegruppa er opptatt av. Det er alltid de voksne som har ansvaret, men barnas interesser og nysgjerrighet er utgangspunktet for de voksnes fokus. Det er vårt ansvar at aktivitetene er i tråd med målene for arbeidet.

3.3 DOKUMENTASJON OG VURDERING

Ledergruppa har overordnet ansvar for at den pedagogiske virksomheten vurderes på en planlagt, systematisk og åpen måte. Ved hjelp av observasjoner, praksisfortellinger, refleksjoner, dokumentasjoner, tilbakemeldinger og samtaler i personalgruppa, med barna og deres foresatte, sørger vi for at barnehagen utvikler seg og leverer et barnehagetilbud av høy kvalitet.

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen (Kunnskapsdepartementet 2017, s.39).

Vi definerer dokumentasjon til å være bilder, barnas produkter, nedskrevne observasjoner, video, lydopptak, rapporter og referater. Dokumentasjonen synliggjør vårt pedagogiske arbeid, vår egen yrkesutøvelse, barnas uttrykk, interesser og kompetanse.

Dokumentasjon er noe vi kan se, høre, ta på eller lese og gir oss en beskrivelse eller «et bilde» av hvordan en situasjon er her og nå. Hver enkelt dokumentasjon representerer et utsnitt av hverdagen og ved å reflektere rundt disse finner vi nye måter å møte barnas interesser og kompetanse på.

Målgruppen for dokumentasjonen er ulik, og dokumentasjonsformen vi velger avhenger av hvem dokumentasjonen er ment for. Imidlertid utøver vi forsiktighet og er bevisste på hva, hvorfor og hvordan vi dokumenterer, for å ivareta barnas integritet.

For å planlegge å evaluere vårt arbeid må vi:

- Synliggjøre voksenrolle gjennom praksisfortellinger og observasjoner
- Være åpen for nye synspunkter og ideer ved at vi sammen undrer oss over egen og andres praksis
- Ha jevnlig refleksjoner med hverandre med utgangspunkt i blandt annet praksisfortellinger
- Ha et godt foreldresamarbeid (foreldremøter, foreldresamtaler, samtaler i gangen etc.)
- Skrive referater fra møter, refleksjonsprosesser osv. for å kunne se oss tilbake
- La Rammeplanen "møte" årsplan og og andre planverk.
- Gjennomføre og evaluere brukerundersøkelser

Vi dokumenterer det vi gjør både underveis og etter arbeidet med temaer, prosjekter og hverdagslige aktiviteter. Da kan både barna, personalgruppen og barnas foreldre se arbeidet til barna og bli inspirert til samtaler og videre arbeid med prosjektet og dermed ytterligere læring. Deretter reflekterer vi over det som skjer før, under og etter prosessen. Dette kan vi bruke videre i nye aktiviteter samtidig som det gir oss noen refleksjoner knyttet til vår egen yrkesutøvelse og den enkeltes bidrag i samspillene med barna.

Vi etterstreber å gjenkalle opplevelser og erfaringer gjennom bilder, tekster og materiale sammen med barna. Da legger vi grunnlag for refleksjoner hos barna, såvel som hos voksne. Denne gjenkallelsen bidrar til å skape en kultur for læring og kunnskap underveis i arbeidet.

Dokumentasjonen bruker vi som et verktøy for refleksjon både blant voksne og barn. Dokumentasjonen brukes til å vise en opplevelse, en aktivitet, et samspill og en lek i hverdagen. Vi henger bilder i barnehøyde slik at barn og voksne kan snakke sammen om det vi har erfart og opplevd i løpet av dagen. Barna er med på å legge inn bilder, velge bilder og printe ut. Hver avdeling har sin egen instagramkonto hvor personalet legger ut situasjonsbilder og videoer hver uke fra hverdagen i barnehagen. På månedsbrev blir også hver måned evaluert og dokumentert av hva det pedagogiske arbeidet har inneholdt.

3.3.1 REFLEKSJON

Alle avdelinger bruker praksisfortellinger som utgangspunkt for refleksjon. Det vil si en observasjon gjort av en ansatt brukes som gjenstand for felles diskusjon og evaluering. Refleksjon kan føre til bedring eller endring av praksis, men den kan også belyse hva vi gjør som er bra og som vi vil videreføre. Avdelingsmøter brukes blant annet til å reflektere over nedskrevne observasjoner, ofte er praksisfortellingene forbundet med fokusområde barnehagen har.

3.3.2 KARTLEGGING

Det finnes i dag mange ulike typer kartleggingsverktøy og det er mange ulike meninger om hvordan disse verktøyene bør brukes. I Vevelstadåsen barnehage har vi valgt å bruke TRAS og ALLE MED. Disse kartleggingsverktøyene bruker vi som et hjelpemiddel når vi observerer barn og dets utvikling. Et kartleggingsverktøy tar utgangspunkt i et gjennomsnittlig barn, men et barn er aldri gjennomsnittlig og derfor kan resultatet fra en slik kartlegging være misvisende i forhold til et barns utvikling. Vi bruker kartleggingsverktøy som et utgangspunkt for hva vi skal se etter når vi observerer barn. Er det barn vi mener har en bekymringsfull utvikling vil vi i samarbeid med foreldrene vurdere om kartlegging skal gjennomføres som et ledd i en evt videre utredning. En evt kartlegging skal gjøres med foreldres samtykke, i Vevelstadåsen barnehage ber vi om dette ved oppstarten i barnehagen.

Vi benytter oss også av en kartleggingsprøve for minoritetsspråklige skole startende barn. Denne utføres for å se hvordan barnet ligger i sin utvikling i forhold til skolestart. Kartleggingen overføres til skolen sammen med samtalskjema for skolestarterne.

3.4 FYSISK LÆRINGS MILJØ

3.4.1 FYSISK LÆRINGS OG LEKEMILJØ INNE

Dette handler om barnehagen fysiske miljø, hvordan møbler er plassert, hva henger hvor og hvorfor henger det der. Vi ønsker å bruke det fysiske miljøet til det beste for barna i barnehagen. Det vil variere hva som er best og mest hensiktsmessig fra år til år, fra måned til måned og noen ganger fra uke til uke. Det kommer an på hva barna er interessert i, hva vi i personalet ser på som viktig og hva barnehagen har av materiell og utstyr. Vi er opptatt av å bruke gjenbruksmateriell og udefinerbare materialer, som stimulerer fantasi og nysgjerrighet i leken!

Eksempelvis om det er en gruppe med barn som virkelig vil fordype seg i tog, kan vi legge til rette for dette ved å møblere slik at det blir spennende og lærerikt samtidig som vi kan bevare det de har bygd. Gjennom å legge til rette på denne måten verner vi om leken og viser barna at vi tar ønskene

deres på alvor. Med andre ord kan og vil det fysiske miljøet være i stadig endring, noen ganger er endringene store andre ganger er de små, men ikke ubetydelige for barna.

3.4.2 FYSISK LÆRINGS OG LEKEMILJØ UTE

Vevelstadåsen barnehage er heldige som har et flott utelekeområde. Barnehagen ligger slik til i terrenget at uteplassen har naturlige hindringer og bakker, samtidig som vi har skogen like ved i tillegg til dette ønsker vi å legge til rette for mer god lek og læring ute gjennom en god fordeling av aktiviteter på utelekeplassen. Barnehagen startet med å ha fokus på uteleken i 2016 og målet vårt har vært voksenrollen ute, dette som en del av prosjektet «leke og lære sammen i et utforskende miljø».

KAPITTEL 4. SAMARBEID

4.1 FORELDRESAMARBEID

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnets behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. For å få til dette er det viktig at barnehagen legger opp til arenaer der foresatte og barnehagen kan samarbeide til det beste for det enkelte barn og barnegruppa.

4.1.1 BRINGE OG HENTE

Bringe- og hentesituasjonen er den viktigste kontakten mellom barnehagen og barnas foreldre. Her skal vi fokusere på å utveksle informasjon og beskjeder. Vi skal utdype hvilke erfaringer barna har gjort seg i løpet av dagen i barnehagen, fortelle om aktiviteter med mer. Vi skal etterstrebe gode relasjoner med foreldrene basert på åpenhet og tillit for å skape og opprettholde et godt samarbeid til det beste for barna. Det hender at det blir tunge avskjeder mellom foreldre og barn i barnehagen, i disse tilfellene er det viktig at ansatte i samarbeid med foreldrene jobber for å tilrettelegge for forutsigbare og trygge avskjeder for barna.

4.1.2 PLANER

Barnehagen sender ut ulike planer og evalueringer som skal gi foresatte god informasjon om det som foregår i barnehagen. Dette gjøres skriftlig på mail eller via IST home, samtidig som det vil henge på oppslagstavler på avdelingene.

4.1.3 FORELDREMØTE

Foreldremøte blir holdt på høsten i barnehagen. Foreldremøtene blir holdt avdelingsvis, og det vil være aktuelle temaer for barnegruppen som tas opp. Vi er opptatt av at alle skal seg velkommen og oppleve å være en medborger av barnehagen vår, derfor er det viktig for oss at de som har temaer de ønsker å høre mer om skal få fokustid på møtene. Barnehagen ordner også tolk for de familiene som opplever behov for det. De siste årene har vi hatt kreative foreldremøter med mye video og musikk, vi ønsker å utfordre oss selv på hvordan vi arrangerer møtene slik at de

blir meningsfulle og nyttig for brukerne- men også for å finne metoder som kan belyse hverdagen barna møter hver dag i barnehagen. Su kan også be oss om å arrangere et foreldremøte med tema dersom det er ønskelig.

4.1.4 FORELDRESAMTALER

Alle nye foreldre i barnehagen skal få tilbud om oppstartsamtale tidlig i oppstarten. Det gjennomføres ordinære samtaler før jul og etter nyttår for alle barn. Det er forskjellige behov for samtaler blant foreldrene, men 1 samtale i året ser vi på som «obligatorisk». Foreldre som har barns som er skolestartere får tilbud om samtale før 1.mai det året barnet begynner på skole. Der fylles skjema for skolestartere ut i samarbeid med ansvarlig på avdelingen. Dette skjema sendes til skolen inne 1.mai.

4.1.5 FORELDRERÅD/ARBEIDSUTVALG/SAMARBEIDSUTVALG

Foreldrerådet består av alle foreldre i barnehagen. På det første foreldremøte på høsten velger avdelingene minimum en representant, som sammen de andre representantene danner Foreldrerådets arbeidsutvalg. Dette utvalget vil på sin første samling velge to representanter som sitter i Samarbeidsutvalget sammen med tre representanter fra personalgruppa, samt styrer. Samarbeidsutvalget fastsetter årsplan for den pedagogiske virksomheten og tar opp aktuelle saker som har med barnehagedriften å gjøre. En av foreldrerådsrepresentantene blir valgt til brukerrådsleder og representerer Vevelstadåsen barnehage på dialogmøter sammen med andre barnehager og politikere.

4.1.6 KLAGEPROSEDYRER

Nordre Follo kommune har utarbeidet egne prosedyrer ved klager.
Se Nordre Follo kommunens nettside.

4.2 ANDRE SAMARBEIDSPARTNERE

4.1.1 HELSESTASJON/HJELPEREN

Vi rådfører oss med helsestasjonen når det oppstår usikkerhet vedrørende barnet, i samarbeid med foresatte. Hjelper`n er et gratis lav terskel tilbud i kommunen hvor familier og barnehagen kan ta kontakt ved behov for råd og hjelp knyttet til psykisk helse til foreldre, barn og ungdom.

4.1.2 OVERGANG TIL SKOLEN

Vi samarbeider med de ulike skolene året før skolestart. I tillegg til at vi følger et opplegg for 5 åringene "Tidlig innsats for god skolestart" som videreføres i skolen, utveksler vi informasjon om barnet i samråd med foreldrene, og drar på skolebesøk gjennom vennsgruppene.

4.1.3 UTDANNINGSINSTITUSJONER

§ 24 i Barnehageloven fastsetter at "barnehagens eier plikter å stille barnehagen til disposisjon for øvingsopplæring for studenter som tar barnehagelærer utdanning. Barnehagens styrer og pedagogiske ledere plikter å veilede studenter i slik øvingsopplæring". Vevelstadåsen barnehage er for tiden ikke en øvingsbarnehage for barnehagelærerstudenter, men vi har inne elever som tar barne- og ungdomsarbeider utdanning.

4.1.4 PEDAGOGISK- PSYKOLOGISK TJENESTE—PPT

PPT er en veiledningstjeneste både for foreldre og barnehage. Alle foreldre kan ta kontakt med PPT på eget initiativ dersom man har et behov for det. PPT kan i samråd med foreldre og personal foreta observasjon av enkeltbarn. Personalet søker ikke råd hos PPT med navngitte barn, uten samtykke fra foreldrene.

4.1.5 SPESIALPEDAGOGENE

Dette teamet jobber sammen med og rundt enkeltbarn som har fått tildelt enkelttimer med spesialpedagogisk undervisning/veiledning etter søknad fra foreldrene.

4.1.6 BARNEVERN

Vi følger vår meldeplikt og melder fra til barnevernet hvis det foreligger grunn til mistanke om at barnet lever under forhold som kan skade barnets psykiske/fysiske helse og utvikling. (Barnevernloven § 4). Barnevernet har mange gode tiltak innen forebyggende barnevern til støtte og hjelp for familier. I enkelte saker inngås det samarbeid mellom foreldre, barnehage og barnevern.